

Số: **08** /2021/QĐST-DS

Hoàn Kiếm, ngày 01 tháng 11 năm 2021

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

**Về việc yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức,
làm chủ hành vi**

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN HOÀN KIẾM, THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Cao Văn Thắng

Thư ký phiên họp: Ông Tô Việt Anh – Thư ký Tòa án nhân dân quận Hoàn Kiếm

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Hoàn Kiếm tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Huyền Trang - Kiểm sát viên.

Ngày 01 tháng 11 năm 2021, tại trụ sở Tòa án nhân dân quận Hoàn Kiếm, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 06/2021/TLST-DS ngày 12 tháng 7 năm 2021 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” (Ngày 08/10/2021, Người có yêu cầu: Bà Phó Minh H có đơn thay đổi yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi) theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2021/QĐST-DS ngày 22 tháng 10 năm 2021, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Bà **Phó Minh H** – Sinh năm 1975; Nơi cư trú: Số 11 H, phường C, quận H, Thành phố H.

- **Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:**

1. Anh Trần Đức B – Sinh năm 1999

2. Anh Trần Minh C - Sinh năm 2001

Cùng cư trú tại: Số 11 H, phường C, quận H, Thành phố H.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

* Tại Đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi và đơn thay đổi yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và các lời khai tại Tòa án, bà Phó Minh H trình bày:

Bà Phó Minh H và chồng là Trần Văn C1 (sinh năm 1953, mất ngày 28/4/2021) sinh được 02 người con gồm: Trần Đức B, sinh năm 1999 và Trần Minh C, sinh năm 2001, ngoài ra vợ chồng bà H không có con riêng, con nuôi nào khác. Con trai bà H là anh Trần Đức B từ khi sinh ra đã bị thiếu năng trí tuệ. Gia đình đã đưa đến khám tại Bệnh viện nhi Trung ương. Sau khi có kết luận của bác sỹ, gia đình đã nộp hồ sơ và đã có giấy xác nhận khuyết tật do Ủy ban nhân dân phường Q, quận B, Thành phố Hà Nội cấp ngày 23/8/2013. Từ đó đến nay

anh B không đi điều trị ở đâu nên không có bệnh án, được bà H chăm sóc tại nhà. Anh B rất nhút nhát, giao tiếp hạn chế, chỉ trả lời hay nhắc lại được những câu hỏi đơn giản của người thân.

Nay chồng bà H là ông Trần Văn C1 đã mất, anh B không đủ năng lực hành vi dân sự để tham gia giải quyết các công việc liên quan đến pháp luật. Trong đơn yêu cầu ngày 08/7/2021, bà H đề nghị Tòa án tuyên bố anh Trần Đức B là người mất năng lực hành vi dân sự và xác định bà H là người giám hộ cho anh B. Tuy nhiên sau khi được Tòa án thông báo kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trung cầu số 88/KLGĐ ngày 06/10/2021 của Viện Pháp Y Tâm thần trung ương. Ngày 08/10/2021, bà H có đơn thay đổi yêu cầu, đề nghị Tòa án nhân dân quận Hoàn Kiếm tuyên bố anh Trần Đức B là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và đề nghị Tòa án quyết định chỉ định người giám hộ cho anh B theo quy định của pháp luật.

* Tại bản tự khai, anh Trần Minh C (là em trai của anh Trần Đức B) trình bày: Anh Trần Đức B, sinh năm 1999 là anh trai cả trong gia đình có 2 anh em. Anh B từ khi sinh ra đã thiếu năng trí tuệ, về ngoại hình anh B phát triển như người bình thường nhưng nhận thức chỉ như đứa trẻ 5 - 6 tuổi. Anh có biểu hiện nhút nhát, sợ giao tiếp với người lạ, chỉ nhắc lại lời người khác, không chăm sóc được bản thân, hàng ngày ở với mẹ là bà Phó Minh H, do một mình bà chăm sóc. Nay, mẹ anh là bà Phó Minh H yêu cầu Tòa án tuyên bố anh B có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi, đề nghị Tòa án giải quyết theo quy định của pháp luật, căn cứ vào kết quả giám định của cơ quan chuyên môn.

Tại phiên họp:

- Bà Phó Minh H vẫn giữ nguyên yêu cầu: Đề nghị Tòa án tuyên bố anh Trần Đức B có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ cho anh B theo quy định của pháp luật. Bà đồng ý làm người giám hộ cho anh Trần Đức B.

- Anh Trần Minh C giữ nguyên ý kiến trình bày, đề nghị Tòa án giải quyết việc tuyên bố anh Trần Đức B có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ và đồng ý để bà Phó Minh H là người giám hộ cho anh Trần Đức B theo quy định của pháp luật.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Hoàn Kiếm tham gia phiên họp phát biểu ý kiến: Quá trình giải quyết vụ việc, Thẩm phán và các đương sự đã chấp hành các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Căn cứ Điều 27, Điều 376, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 23, Điều 46, Điều 47, Điều 53, Điều 54; Điều 57, Điều 58 của Bộ luật Dân sự:

Đề nghị Tòa án chấp nhận Đơn yêu cầu Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi của Phó Minh H đối với anh Trần Đức B. Chỉ định bà Phó Minh H là người giám hộ của anh Trần Đức B. Xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận Hoàn Kiếm nhận định:

[1] Về thẩm quyền: Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đều có nơi cư trú tại số 11 H, phường C, quận H, Thành phố H. Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, Điều 39, khoản 1 Điều 376 Bộ luật tố tụng dân sự, vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân quận Hoàn Kiếm, Thành phố Hà Nội

[2] Về quyền yêu cầu: Bà Phó Minh H là mẹ đẻ và là người đang chăm sóc là anh Trần Đức B làm Đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố anh B có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là đúng quy định theo Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[3] Về nội dung: Quá trình thụ lý giải quyết vụ việc, ngày 08/7/2021 bà Phó Minh H đã có đơn yêu cầu Tòa án nhân dân quận Hoàn Kiếm tuyên bố anh Trần Đức B mất năng lực hành vi dân sự, bà Phó Minh H đã có Đơn đề nghị giám định tâm thần đối với anh Trần Đức B.

Ngày 12/7/2021, Tòa án nhân dân quận Hoàn Kiếm đã ra Quyết định trưng cầu giám định số 19/2021/QĐ-TCGD đối với anh Trần Đức B.

Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu số 88/2021/KLGD ngày 06/10/2021 của Viện Pháp y Tâm thần Trung ương kết luận:

“Tại thời điểm giám định đối tượng Trần Đức B bị bệnh chậm phát triển tâm thần vừa. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F71.

Đối tượng hạn chế khả năng nhận thức, điều khiển hành vi (là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi).”

Tòa án đã thông báo kết luận giám định sức khỏe tâm thần của anh Trần Đức B cho bà Phó Minh H biết. Ngày 08/10/2021 bà Phó Minh H có đơn thay đổi yêu cầu, đề nghị Tòa án nhân dân quận Hoàn Kiếm tuyên bố anh Trần Đức Bình có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Xét yêu cầu của bà Phó Minh H về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Trần Đức B có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ, phù hợp với Điều 23 của Bộ luật Dân sự nên cần được chấp nhận.

[4] Về việc xác định người giám hộ cho anh Trần Đức B: Do bố anh Trần Đức B đã mất, anh B không có vợ, con; có em trai là anh Trần Minh C còn đang đi học, bà Phó Minh H là mẹ đẻ và là người trực tiếp chăm sóc anh B. Anh Trần Minh C cũng đồng ý với yêu cầu cử người giám hộ cho anh B của bà Phó Minh H. Do vậy, chỉ định bà Phó Minh H là người giám hộ cho anh Trần Đức B là có căn cứ, phù hợp với quy định tại Điều 23, khoản 3 Điều 53; khoản 4 Điều 54 của Bộ luật Dân sự. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định tại các Điều 57, 58, 59 của Bộ luật dân sự.

[5] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Phó Minh H phải chịu 300.000 đồng lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo quy định tại Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ vào khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 370; Điều 371; Điều 372; 376, 377 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ Điều 23, Điều 46, Điều 47, Điều 53; Điều 54; Điều 57; Điều 58; Điều 59 Bộ luật Dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội qui định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Phó Minh H về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Trần Đức B là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi;

2. Tuyên bố anh Trần Đức B, sinh năm 1999; Nơi cư trú: Số 11 H, phường C, quận H, Thành phố H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

3. Chỉ định bà Phó Minh H là người giám hộ cho anh Trần Đức B. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định tại các Điều 57, 58 và Điều 59 của Bộ luật Dân sự năm 2015.

4. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Phó Minh H phải chịu số tiền 300.000 đồng lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm, được trừ vào số tiền 300.000 đồng tạm ứng lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm đã nộp tại Chi cục Thi hành án dân sự quận Hoàn Kiếm theo biên lai thu số 0051188 ngày 12/7/2021.

5. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát nhân dân quận Hoàn Kiếm có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- *Đương sự;*
- *TANDTP. Hà Nội*
- *VKSND quận Hoàn Kiếm;*
- *CCTHADS quận Hoàn Kiếm;*
- *Lưu HS/VP.*

TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

Cao Văn Thắng